

UCHWAŁA Nr LXII/492/22

Rady Miejskiej w Łagowie

z dnia 29 grudnia 2022 roku

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
Przeciwdziałania Narkomanii
oraz preliminarza wydatków na 2023 rok**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r. poz. 559) oraz art. 4¹ ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r. poz. 1119) oraz art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r. poz. 2050, z późn. zm.) oraz art. 21 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 r. poz. 2469) Rada Miejska w Łagowie uchwala, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałania Narkomanii na 2023 rok stanowiący załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2

Przyjmuje się preliminarz wydatków na 2023 rok stanowiący załącznik Nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Łagów.

§ 4

Program realizowany jest przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łagowie.

§ 5

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2023 roku.

Przewodniczący Rady Miejskiej w Łagowie
/-/ Marek Bartkiewicz

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr LXII/492/22
Rady Miejskiej w Łagowie
z dnia 29 grudnia 2022 roku

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA
NARKOMANII NA ROK 2023**

Łagów 2022

Rozdział I

Wprowadzenie

Alkoholizm, narkomania, uzależnienia behawioralne stanowią wyzwania cywilizacyjne o zasięgu globalnym. Powodują stały wzrost problemów społecznych, stwarzają zagrożenia i obniżają ogólny poziom zdrowia społeczeństwa. Powiązane z nimi są m.in. problemy przemocy w rodzinie, ubóstwo i wykluczenie społeczne.

Problematyka uzależnienia nie ogranicza się jedynie do samego faktu uzależnienia bądź zagrożenia uzależnieniem. To problem, który zaburza całość funkcjonowania danej rodziny. Organizując pomoc należy mieć na uwadze zarówno osoby uzależnione jak i członków rodziny, którzy zmagają się z uzależnieniem bliskiej osoby. Koniecznym jest, aby wszelkie działania profilaktyczne w dalszym ciągu były kierowane do dzieci i młodzieży, którzy w okresie dorastania mogą być szczególnie podatni na negatywne wpływy otoczenia. Należy również zauważyć, że deficyty jednej grupy społecznej, zakłócają funkcjonowanie całej społeczności lokalnej. Konieczne jest zatem traktowanie problemu alkoholizmu, narkomanii i uzależnień behawioralnych w kontekście szeroko pojętej polityki społecznej.

Profilaktyka i przeciwdziałanie uzależnieniom należy do istotnych działań podejmowanych przez gminy. Aby w pełni zadbać o prawidłowy rozwój dzieci i młodzieży poszukuje się nowych rozwiązań z dziedziny profilaktyki uzależnień. Szczególną uwagę zwraca się na osoby podatne na wpływy grupy rówieśniczej, osoby wykluczone społecznie czy nawet mające problemy z nauką szkolną. Wszelkie stresujące sytuacje sprzyjają bowiem uzależnieniu.

Aby zapobiec uzależnieniom behawioralnym, rosnącemu zainteresowaniu alkoholem, dopalaczami i substancjami psychoaktywnymi, należy zaproponować wiele atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego, należy położyć większy nacisk na rozwój pasji i zainteresowań, należy zadbać o odporność psychiczną młodego człowieka, pomagając mu zrozumieć siebie i otaczający świat. Konieczne jest także prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych. Podejmowanie różnorodnych działań sprzyja poprawie jakości życia, zarówno pojedynczych jednostek, jak i całej społeczności lokalnej.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii określa sposób realizacji zadań własnych gminy wynikających z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r., poz. 1119 z późn. zm.) a także zadań wynikających z art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 z późn. zm.). Zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych.

Zadania te w szczególności obejmują:

- 1) zwiększenie pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Według art. 4¹ ust. 2 cytowanej ustawy, realizacja ww. zadań prowadzona jest w formie gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniu narkomanii, uchwalanego przez Radę Miejską w Łagowie.

Określa on lokalne propozycje działań w zakresie zadań własnych, obejmujących profilaktykę oraz minimalizację szkód społecznych, wynikających z nadużywania alkoholu i narkotyków oraz związanych ze zjawiskiem przemocy.

Gminny program skierowany jest do wszystkich mieszkańców Miasta i Gminy Łagów, ze szczególnym uwzględnieniem:

- osób uzależnionych od alkoholu,
- osób współuzależnionych i DDA
- osób i rodzin zagrożonych problemem uzależnień
- osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym z powodu problemu uzależnień
- przedstawicieli instytucji i służb pracujących w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych/narkomanii, uzależnień behawioralnych oraz organizacji zajmujących się tymi problemami
- społeczności lokalnej.

Głównym zadaniem programu jest stworzenie warunków służących zmniejszaniu szkód społecznych i ekonomicznych związanych z używaniem i nadużywaniem alkoholu, a także zapobieganiu marginalizacji i wykluczeniu społecznemu uzależnionych i współuzależnionych mieszkańców Miasta i Gminy Łagów.

Rozdział II

Wyjaśnienie podstawowych pojęć uzależnienia od alkoholu, narkotyków i uzależnień behawioralnych

1. Problem alkoholowy.

Alkohol jest jednym z najczęściej przyjmowanych środków uzależniających na świecie. W Polsce głównym środkiem uzależniającym jest alkohol etylowy (alkoholizm). Liczbę osób wymagających leczenia i rehabilitacji szacuje się w Polsce na ok. 30 tysięcy.

Choroba alkoholowa - to przewlekła, nieuleczalna choroba wywołana uzależnieniem od alkoholu, przebiegająca z nawrotami. Jej konsekwencje zdrowotne dotyczą nie tylko samego chorego, ale również i jego najbliższych, co wyraźnie ją różni od innych chorób przewlekłych.

Objawy choroby alkoholowej:

- subiektywne poczucie przymusu sięgania po alkohol
- koncentrowanie całego swojego życia wokół picia
- nawroty picia po próbach podejmowania abstynencji
- ograniczenie zachowań oraz reakcji związanych ze spożywaniem alkoholu
- zmiana tolerancji na napoje alkoholowe
- objawy abstynencyjne
- poczucie niemożności rozstania się z alkoholem na zawsze
- pragnienie picia kontrolowanego oraz nadzieja na zapanowanie nad alkoholizmem.

Nadużywanie alkoholu prowadzi do wielu negatywnych skutków zdrowotnych oraz społecznych. Skutkiem zdrowotnym może być nieprawidłowe funkcjonowanie wątroby, np. rozwój stłuszczenia wątroby, czy też marskość, a uszkodzenie organu jest nieodwracalne, (można je spowolnić lub zatrzymać, podejmując odpowiednie leczenie). Częste upijanie się ma wpływ również na układ krążenia oraz system nerwowy, gdyż może prowadzić do uszkodzeń komórek nerwowych, udaru mózgu, otępienia, zaburzeń w pracy mięśnia sercowego, choroby wieńcowej, zawału serca, nadciśnienia tętniczego krwi. Wzrasta również ryzyko wystąpienia zaburzeń hormonalnych, chorób immunologicznych oraz nowotworów (w szczególności przełyku, krtani, gardła, języka oraz jelita grubego). Skutki alkoholizmu można także zaobserwować w wielu innych sferach, zwłaszcza rodzinnej, zawodowej oraz społecznej. Alkohol często staje się również przyczyną przemocy psychicznej lub fizycznej, może doprowadzić do rozpadu małżeństwa, utraty przyjaciół, itp. Osoba uzależniona w oczach pracodawcy przestaje być odpowiedzialnym pracownikiem, co może doprowadzić do utraty pracy. Ponadto skutkiem spożywania alkoholu mogą być też konflikty z prawem. Pod wpływem alkoholu pijący często wdają się w bójki, biorą udział w napaściach ulicznych, a nawet zdarza im się siadać za kierownicę samochodu, niekiedy ze śmiertelnym skutkiem.

2. Narkomania.

Narkotyk - w języku potocznym jest określany wymiennie jako substancja psychoaktywna, środek odurzający, używka. W psychologii aktualnie obowiązującym nazewnictwem jest substancja psychoaktywna. W medycynie „narkotykami” określa się te substancje, które działają m.in. przeciwbólowo poprzez określone receptory mózgowe (opiodowe). Z kolei pojęcie narkomanii wywodzi się od słowa „narcos” co oznacza odurzenie, senność, uśpienie.

Substancje psychoaktywne:

- wpływają na centralny układ nerwowy
- przyjmowane są w celu doznania przyjemności, zmiany świadomości, uzyskania określonego nastoju, przeżycia ekstremalnych doznań
- wpływają na organizm człowieka powodując w różnym stopniu zmiany psychiczne (np. euforię, zmieniony odbiór rzeczywistości, iluzje, omamy, zaburzenia pamięci) oraz fizyczne (np. wzrost ciśnienia krwi, przyspieszenie tętna, pobudzenie)
- przewlekłe przyjmowane mogą prowadzić do uzależnienia, które często nazywane też jest narkomanią czy toksykomanią
- mają pochodzenie naturalne lub syntetyczne
- często, szczególnie w publikacjach popularnych są dzielone na tzw. narkotyki miękkie (jako bezpieczne, mało szkodliwe) oraz twarde (niebezpieczne, groźne). Za „narkotyk miękki” uznawana jest np. marihuana. Określenia te są mylące, nieprawdziwe, dają złudne poczucie bezpieczeństwa np. przy stosowaniu marihuany.”

Narkomania - stałe lub okresowe używanie w celach innych niż medyczne środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, w wyniku czego może powstać lub powstało uzależnienie od nich.

Objawy uzależnienia od narkotyków, w zależności od zażywanej substancji psychoaktywnej, mogą być nieco inne. Symptodem świadczącym o zażywaniu narkotyków może być zmiana sposobu bycia, środowiska, stylu ubierania się. Osoby uzależnione często oddalają się od przyjaciół i rodziny, mają problemy w kontaktach z otoczeniem, stają się drażliwe, nerwowe, zaniedbują codzienne obowiązki (szkolne, zawodowe, domowe). Podstawowym objawem uzależnienia jest niekontrolowany przymus sięgania po substancje odurzające (psychoaktywne). Uzależniony traci kontrolę nad przyjmowanymi narkotykami, mimo starań nie jest w stanie utrzymać abstynencji. Narkomania prowadzi do wielu szkód zdrowotnych (psychicznych i fizycznych) oraz społecznych. Zażywanie narkotyków zaburza funkcjonowanie poszczególnych narządów w ludzkim organizmie. Środki psychoaktywne zwiększają prawdopodobieństwo wystąpienia udaru mózgu, zawału serca, spadku odporności, uszkodzenia wątroby, nerek, a także powstania zakrzepów w żyłach. Narkomanii mają również problem z obniżeniem płodności oraz spadkiem libido. Osoby przyjmujące narkotyki dożylnie są też bardziej narażone na zarażenie groźnymi chorobami jak WZW typu C oraz wirus HIV. Zazwyczaj uzależnienie od narkotyków widać w wyglądzie. Osoby uzależnione są osłabione, blade oraz tracą na wadze. Często też występuje u nich przewlekły katar, kaszel oraz krwawienia z nosa. Narkotyki nie pozostają bez wpływu na sferę psychiczną. Środki psychoaktywne mogą powodować zaburzenia osobowości, stany lękowe, a nawet depresję.

Narkomanii mogą towarzyszyć również zaburzenia pamięci, nerwice, ostra lub przewlekła psychoza, a także zaburzenia o charakterze seksualnym. W zależności od rodzaju przyjmowanych środków może się pojawić nadmierne pobudzenie, agresja i drażliwość, jak i apatia bądź przygnębienie. Dodatkowo osoby używające narkotyków często popadają w konflikty z prawem. Karalne jest nie tylko rozprowadzanie narkotyków czy ich produkcja, ale też ich posiadanie. Ponadto głód narkotykowy często popycha osoby uzależnione do kradzieży i innych przestępstw. Narkotyki zmieniają ludzi. Tracą oni zdolność do samodzielnego funkcjonowania, zaniedbują obowiązki. Często dochodzi do zaburzenia lub całkowitego zerwania więzi rodzinnych czy bezrobocia.

3. Uzależnienia behawioralne.

Uzależnienie behawioralne (czynnościowe) – zespół objawów związanych z utrwalonym, wielokrotnym powtarzaniem określonej czynności (lub grupy czynności) w celu uzyskania takich stanów emocjonalnych jak przyjemność, euforia, ulga, uczucie zaspokojenia.

Przykłady uzależnień behawioralnych: patologiczny hazard, uzależnienie od komputera/sieci internetowej, pracoholizm, zakupoholizm, uzależnienie od ćwiczeń fizycznych, uzależnienie od telefonu komórkowego, kompulsywne objadanie się.

Przykładowe objawy mogące świadczyć o uzależnieniu behawioralnym od hazardu:

- wydawanie coraz większej ilości pieniędzy na hazard
- potrzeba gry, aby osiągnąć pożądany poziom podniecenia
- trudności w ograniczaniu lub rzucaniu hazardu
- uczucie niepokoju lub irytacji podczas próby ograniczenia lub rzucenia grania
- uporczywe, częste myśli o hazardzie takie jak planowanie zakładów, myślenie o wcześniejszych doświadczeniach z hazardem i opracowywanie strategii, jak zdobyć więcej pieniędzy na grę

Uzależnienia behawioralne, w zależności od rodzaju, prowadzą do poważnych konsekwencji zarówno psychicznych, fizycznych jak i społecznych. Leczenie ich polega na:

- psychoterapii uzależnień – tj. procesie, w którym uczestniczy grupa specjalistów, którego celem jest m.in. uświadomienie sobie przez osobę uzależnioną mechanizmów chorobowych, zmiana destrukcyjnych nawyków, nauka konstruktywnych sposobów radzenia sobie z emocjami
- uczestnictwie osoby uzależnionej w grupie samopomocowej (np. Anonimowi Jedzeniolicy, Anonimowi Hazardziści)
- farmakoterapii, która może mieć swoje zastosowanie w sytuacjach, kiedy nasilenie objawów u pacjenta w sposób znaczny utrudnia mu uczestnictwo w w/w formach leczenia. Stanowi środek doraźny, wspierający proces terapii.

Akty prawne:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U.2021 poz.1119 ze zm.)
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U.2020 poz. 2050 ze zm.)
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz.U.2021 poz. 1249 ze zm.)
4. Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (tj. Dz.U.2021 poz. 2268 ze zm.)
5. Ustawa z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U.2022 poz. 559 ze zm.)
6. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. Nr 209 poz. 1245)
7. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 -2025 (Dz. U. 2021 poz. 642)
8. Ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 r. poz. 2469).

W programie zastosowano następujące skróty :

1. **Program** – Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2023,
2. **MGKRPA lub Komisja** – Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łagowie ,
3. **Punkt Konsultacyjny**- punkt konsultacyjno-informacyjny dla osób uzależnionych i ich rodzin w Łagowie,
4. **Policja** – Komisariat Policji w Rakowie,
6. **MGOPS**- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łagowie,
7. **PARPA**- Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowy,
8. **KCPU**- Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom.

Rozdział III

Lokalny system wsparcia

Miasto i Gmina Łagów prowadzi wiele inicjatyw na rzecz wspierania mieszkańców. W ich realizacji uczestniczą przedszkola, szkoły, organizacje pozarządowe oraz instytucje i placówki działające w obszarze pomocy społecznej, kultury, sportu i rekreacji. Realizacja wielopłaszczyznowego i spójnego systemu wsparcia oraz pomocy dla osób i rodzin zagrożonych/dotkniętych uzależnieniami behawioralnymi, problemem alkoholowym, jak i narkomanii, odbywa się poprzez:

1. Funkcjonowanie Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego w lokalu przy ul. Słupskiej w Łagowie w którym prowadzone są m.in.: dyżur wykwalifikowanego terapeuty uzależnień, spotkania grupa samopomocowa AA „Nadzieja”.
2. Działalność Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Komisja pełni funkcje doradczo - konsultacyjne przy realizacji gminnego programu oraz podejmuje czynności zobowiązujące osoby uzależnione, będące często sprawcami przemocy, do poddania się leczeniu odwykowemu, a także przeprowadza kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych.
3. Działania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.
4. Funkcjonowanie Punktu Wsparcia Rodziny w lokalu przy ul. Rynek 62, w którym prowadzone są dyżury pomocy psychologicznej w zakresie konsultacji i poradnictwa psychologicznego dla osób uzależnionych i współuzależnionych, a także dla sprawców ofiar przemocy w rodzinie.
5. Realizacja programów profilaktyczno - edukacyjnych, m.in. z zakresu profilaktyki uzależnień i przemocy oraz sportowych, pozalekcyjnych, zajęć dla dzieci i młodzieży przez szkoły.
6. Działania pedagogów i psychologów w placówkach oświatowych.
7. Prowadzenie wywiadów środowiskowych oraz udzielanie pomocy okresowej lub doraźnej rodzinom, zmagającym się z przemocą domową i alkoholizmem, przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.
8. Działania wspierające i interwencyjne pracowników socjalnych Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.
9. Realizacja „Programu Asystent Rodziny” którego celem jest wspieranie, wskazanych przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łagowie, rodzin dotkniętych problemami w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.
10. Prowadzenie 4 świetlic środowiskowych w ramach projektu pn. „Utworzenie świetlicy środowiskowej wraz z filiami na terenach wiejskich Gminy Łagów” współfinansowany ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020. Świetlice środowiskowe są placówkami obejmującymi opieką dzieci z rodzin wymagających wsparcia, zapewniającymi dzieciom pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, rozwój zainteresowań, organizację zabaw i zajęć sportowych.

11. Organizacja integracyjnych imprez szkolnych i w świetlicach środowiskowych, z udziałem rodziców i opiekunów dzieci: Dni Rodziny, Dzień Matki, Dzień Ojca, Babci i Dziadka, pikniki rodzinne ze wspólnymi zabawami, turniejami i konkursami o tematyce prorodzinnej. Kontynuacja przedsięwzięć, w których uczestniczą szkoły, placówki oświatowe i kulturalne, skierowanych na umacnianie rodziny, promocję wartości rodzinnych, wspieranie i umacnianie więzi rodzinnych, poprzez działania edukacyjne, profilaktyczne, rekreacyjne i sportowe oraz wspólną zabawę dzieci i rodziców.

Rozdział IV

Cele programu

Cel główny programu:

Celem głównym Programu jest zapobieganie i ograniczenie występowaniu problemów wynikających z uzależnień behawioralnych, problemów związanych bezpośrednio z używaniem alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Miasta i Gminy Łagów oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych.

Cele szczegółowe Programu:

- wzmacnianie postaw społecznych związanych z ograniczeniem występowania uzależnień behawioralnych oraz używania alkoholu i substancji psychoaktywnych
- podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społeczeństwa w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz narkomanii, a także uzależnień behawioralnych, poprzez prowadzenie działalności edukacyjnej i informacyjnej
- ograniczenie występowania negatywnych skutków zdrowotnych i społecznych związanych z uzależnieniami behawioralnymi oraz z używaniem alkoholu oraz substancji psychoaktywnych przez mieszkańców
- wspieranie psychospołeczne osób uzależnionych i ich rodzin
- współpraca z podmiotami działającymi w obszarze uzależnień behawioralnych oraz przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii
- organizowanie form twórczego spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży, w szczególności dla osób z grup podwyższonego ryzyka

Rozdział V

Zadania do realizacji

1. **Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz środków uzależniających i ich rodzin.**
 - Działalność Punktu konsultacyjno-informacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin w Łagowie.
 - Działalność grupy abstynenckiej i samopomocowej grupy wsparcia.
 - Wsparcie działalności grupy przez wykwalifikowanego terapeutę (wynagrodzenie miesięczne terapeuty wynosi 1 200 zł brutto)
 - Pomoc rodzinom i dzieciom z rodzin patologicznych.
 - Współpraca z Wojewódzkim Ośrodkiem Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia w Kielcach.
 - Wsparcie zajęć umożliwiających odzyskiwanie funkcji społecznych w prowadzonych placówkach edukacyjnych, poradniach rodzinnych i klubach abstynenckich.
 - Wspieranie grupy AA „Nadzieja” w Łagowie, pomagającej w utrzymaniu abstynencji i procesie zdrowienia z choroby alkoholowej.

2. **Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.**
 - Współdziałanie z organami gminy, instytucjami, stowarzyszeniami oraz organizacjami społecznymi związanymi z realizacją programu profilaktyki oraz przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie (MGOPS, Komisariat Policji, kuratorzy sądowi).
 - Prowadzenie konsultacji i poradnictwa psychologicznego dla osób uzależnionych i współuzależnionych, a także dla sprawców i ofiar przemocy w rodzinie.
 - Prowadzenie konsultacji i poradnictwa prawnego dla rodzin, w których występują problemy alkoholowe oraz problemy związane z narkomanią, a także przemoc w rodzinie.
 - Szkolenia dla służb zajmujących się przeciwdziałaniem zjawisku przemocy w rodzinie, w tym Zespołu Interdyscyplinarnego.

3. **Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych i rekreacyjnych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.:**
 - Upowszechnienie wiedzy dotyczącej uzależnienia od alkoholu, narkotyków oraz uzależnień behawioralnych, w tym wydawanie/dystrybuowanie materiałów informacyjno-edukacyjnych oraz finansowanie zakupów i prenumeraty czasopism, plakatów, broszur, filmów oraz innych materiałów edukacyjnych o tematyce profilaktycznej.

- Realizacja programów profilaktycznych z elementami profilaktyki w szkołach, klubach i świetlicach.
 - Organizowanie i współorganizowanie imprez z elementami profilaktyki takich jak Mikołajki, Dzień Dziecka, Wigilia, Dzień bez przemocy, Gminny Dzień Profilaktyki oraz festynów, koncertów, konkursów.
 - Finansowanie realizacji, przez placówki oświatowe, programów rekomendowanych.
 - Wsparcie działań skierowanych do dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych uzależnieniem w zakresie zagospodarowania czasu wolnego uczestniczących w programach profilaktycznych.
 - Współfinansowanie obozów i kolonii z programem profilaktycznym i terapeutycznym dla dzieci ze środowisk uzależnionych od alkoholu oraz pacjentów korzystających z leczenia odwykowego i członków ich rodzin, a także członków klubów abstynenckich.
 - Współfinansowanie warsztatów oraz innych form wypoczynku związanych z rozwijaniem zdolności dzieci i młodzieży oraz kształtowaniem ich prawidłowych postaw osobowościowych.
 - Włączanie się w ogólnopolskie i regionalne kampanie społeczne dotyczące uzależnienia od alkoholu, narkotyków i uzależnień behawioralnych, a także udział w konferencjach i seminariach organizowanych przez Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego- Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej i Zdrowotnej.
 - Prowadzenie kampanii społecznych związanych z uzależnieniami behawioralnymi, alkoholowymi, narkomanii oraz przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, m.in.: „Dowód poproszę”, „Białej wstążki”.
 - Prowadzenie lokalnych kampanii edukacyjnych i festynów związanych z profilaktyką uzależnienia alkoholowego, narkomanii i uzależnieniom behawioralnych.
 - Zwiększenie kompetencji w zakresie programów profilaktycznych, pomocy dla ofiar przemocy i zwalczania agresji.
 - Prowadzenie i wsparcie Świetlicy Środowiskowej „Promyk” w Łagowie oraz innych świetlic środowiskowych na terenie Miasta i Gminy Łagów.
- 4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz problemów związanych ze zjawiskiem narkomanii.**
- Wspieranie działalności klubu abstynenta i towarzystw trzeźwościowych.
 - Współfinansowanie programów profilaktycznych prowadzonych przez organizacje pozarządowe i szkoły w tym organizowanie wycieczek i rajdów z programami profilaktycznymi,
 - Współfinansowanie realizowanych programów profilaktycznych, szczególnie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców oraz zapobiegania przypadkom naruszeń prawa i porządku publicznego, będących wynikiem spożywania alkoholu i substancji psychoaktywnych.
 - Współfinansowanie spotkań plenerowych oraz spotkań wigilijnych dla absolwentów Oddziału XIII – Odwykowego w Morawicy, w których uczestniczą także absolwenci z terenu Miasta i Gminy Łagów.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

- Udział w akcjach i kampaniach wspierających przestrzeganie prawa w zakresie sprzedaży napojów alkoholowych i profilaktyki uzależnień.
- Kontrole punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, sprawdzające przestrzegane przepisów ustawy.
- Opiniowanie pozwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.
- Podejmowanie interwencji w przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów ustawy, dotyczących zasad reklamy i promocji napojów alkoholowych, prowadzonej na terenie miasta oraz zakazu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom nietrzeźwym i nieletnim.

6. Funkcjonowanie Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

- Gromadzenie ofert i tworzenie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.
- Podejmowanie czynności prawnych w przypadku naruszenia przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
- Przeprowadzenie rozmowy profilaktyczno-motywacyjnej z osobami zgłoszonymi na leczenie odwykowe do podjęcia dobrowolnego leczenia
- Kierowanie osób zgłoszonych do Komisji na badania biegłych sądowych orzekających w przedmiocie uzależnienia.
- Gromadzenie dokumentacji celem skierowania wniosków do Sądu Rejonowego
- Wydawanie opinii o zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych z uchwałami Rady Miejskiej w Łagowie.
- Dokonywanie kontroli punktów sprzedaży w zakresie przestrzegania zasad sprzedaży alkoholu oraz warunków korzystania z zezwoleń
- Organizacja, udział w kampaniach, sympozjach czy konferencjach edukacyjno-profilaktycznych.
- Współpraca w realizacji Gminnego Programu z partnerami.
- Powoływanie i udział w pracach zespołów tematycznych i zadaniowych.
- Członkom Komisji za udział w posiedzeniu przysługuje wynagrodzenie w kwocie 120 zł brutto. Podstawą do wypłaty wynagrodzenia jest podpisana lista obecności.
- Szkolenia członków MGKRPA.
- Opłata sądowa dotycząca wszczęcia postępowania sądowego.
- Obsługę administracyjną MGKRPA prowadzi sekretarz- członek MGKRPA, natomiast prace Komisji koordynuje przewodniczący MGKRPA.

7. **Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie profilaktyki narkomanii.**
- Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem od narkomanii.
 - Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychologicznej i prawnej.
 - Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.
 - Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.

Rozdział VI

Realizatorzy programu

Realizatorem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok jest Burmistrz Miasta i Gminy Łagów za pośrednictwem Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łagowie.

W realizacji Programu uczestniczą:

- Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Punkt informacyjno-konsultacyjny dla osób uzależnionych i ich rodzin w Łagowie,
- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Komisariat Policji w Rakowie,
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Łagowie,
- Świetlice wiejskie,
- Placówki oświatowe, zobowiązane do tworzenia i realizacji szkolnych programów profilaktycznych,
- Organizacje pozarządowe,

Rozdział VII

Przewidywane efekty

Zakładanym efektem realizacji programu jest ograniczenie występowania problemów związanych bezpośrednio z uzależnieniami behawioralnymi, używaniem alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych, a także stworzenie wielopłaszczyznowego, spójnego systemu wsparcia oraz pomocy dla osób i rodzin zagrożonych/dotkniętych problemem uzależnień oraz zwiększenie jego skuteczności poprzez:

- zmniejszenie skali dysfunkcji występujących w rodzinach poprzez modyfikowanie stylu życia, wolnego od wszelkich używek, szczególnie wśród dzieci i młodzieży, dzięki realizacji działań profilaktycznych w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień, tj. informacyjno-edukacyjnych, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych i rekreacyjnych
- podniesienie świadomości społecznej w obszarze uzależnień behawioralnych oraz przyczyn i skutków nadużywania alkoholu i narkotyków
- udzielenie profesjonalnej pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom oraz podniesienie jakości usług świadczonych przez przedstawicieli instytucji realizujących zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz zwalczania narkomanii
- zintensyfikowanie działań w stosunku do osób uzależnionych
- zmniejszenie liczby osób i rodzin dotkniętych problemem uzależnień
- zwiększenie zaangażowania lokalnej społeczności w działania związane z ograniczeniem występowania uzależnień behawioralnych, spożycia napojów alkoholowych oraz używaniem substancji psychoaktywnych.

Realizacja programu zwiększy skuteczność pomocy kierowanej do rodzin oraz stworzy możliwość współpracy pomiędzy instytucjami zajmującymi się problematyką uzależnień. Oczekiwanym rezultatem wspólnych działań będzie przeciwdziałanie uzależnieniom oraz patologizacji i zagrożeniu wykluczeniem społecznym. Interdyscyplinarne podejście daje możliwość rozwoju, zwiększenia świadomości w środowisku lokalnym, a tym samym podniesienia jakości życia mieszkańców miasta Mrągowo.

Rozdział VIII

Finansowanie programu

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii są środki finansowe budżetu Gminy, pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Na realizację zadań Programu będą przeznaczone również środki pochodzące z tytułu opłat od napojów alkoholowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml, tzw. „małpki” (od 1 stycznia 2021 r. środki na realizację międzyresortowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu z opłat wnoszonych przez hurtowników zaopatrujących w napoje alkoholowe, w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml (tzw. „małpki”), które stanowią 50% kwoty jaką wnosi przedsiębiorca do Urzędu Skarbowego. Drugie 50% jest to przychód Narodowego Funduszu Zdrowia).

Przewodniczący Rady Miejskiej w Łagowie

/-/ Marek Bartkiewicz

Załącznik Nr 2

do Uchwały Nr LXII/492/22
Rady Miejskiej w Łagowie
z dnia 29 grudnia 2022 roku

PRELIMINARZ WYDATKÓW MIEJSKO GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W ŁAGOWIE NA ROK 2023

L.p	Zadania ogólne wynikające z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii	Zadania do realizacji	Osoby odpowiedzialne za realizację zadania	Wysokość kwoty przewidywanej na realizację zadania
1.	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz środków uzależniających i ich rodzin.	<ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie Punktu Konsultacyjno-informacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin – wsparcie terapeutyczne i motywowanie do podjęcia leczenia, udzielanie informacji (miesięczne wynagrodzenie terapeuty wynosi 1200 zł brutto) - zakup materiałów informacyjno-edukacyjnych, pomocy, sprzętu niezbędnego do prowadzenia Punktu Konsultacyjno-informacyjnego - wsparcie działalności grupy AA Nadzieja, doposażenie lokalu, wyposażenie w niezbędne materiały i pomoce, - udzielenie specjalistycznej pomocy psychologicznej rodzinom z problemem alkoholowym, uzależnionym od narkotyków oraz dotkniętym przemocą domową, - dofinansowanie wypoczynku dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonymi patologiami, - prowadzenie w szkołach z terenu Miasta i Gminy Łagów programów profilaktycznych oraz warsztatów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, - wyposażenie świetlic wiejskich w sprzęt i materiały służące do prowadzenia zajęć profilaktycznych z dziećmi i młodzieżą z terenu gminy, 	Terapeuta uzależnień, MGKRPA, MGOPS	16 000 zł
2.	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.	<ul style="list-style-type: none"> - udzielenie specjalistycznej pomocy psychologicznej rodzinom z problemem alkoholowym, uzależnionym od narkotyków oraz dotkniętym przemocą domową, - dofinansowanie wypoczynku dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonymi patologiami, 	Psycholog, MGKRPA, MGOPS	20 000 zł
3.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym,	<ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie w szkołach z terenu Miasta i Gminy Łagów programów profilaktycznych oraz warsztatów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, - wyposażenie świetlic wiejskich w sprzęt i materiały służące do prowadzenia zajęć profilaktycznych z dziećmi i młodzieżą z terenu gminy, 	MGKRPA, MGOPS Szkoły, Pedagogzy, policja, świetlice	35 000 zł

	<p>wszczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych i rekreacyjnych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - współfinansowanie działań profilaktycznych, polegających na organizowaniu zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży w ramach spędzenia wolnego czasu, - promowanie aktywnych form spędzania wolnego czasu przez rodziny, dzieci i młodzież poprzez zorganizowanie festynu z okazji Dnia Dziecka, profilaktycznych Mikołajek, - działalność edukacyjna w zakresie profilaktyki uzależnień skierowana do rodziców (wywiadówki profilaktyczne), - zakup i rozprowadzanie materiałów informacyjno – edukacyjnych (książki, kasety, płyty DVD, broszury, ulotki, prenumerata czasopism, itp.), - organizowanie i udział w specjalistycznych szkoleniach, konferencjach, superwizjach i innych formach edukacyjnych, zwiększających kwalifikacje w zakresie problematyki uzależnień, w tym alkoholizmu, narkomanii i uzależnień behawioralnych, a także w zakresie rozwiązywania problemów patologii społecznej, przeciwdziałania przemocy w rodzinie i wykluczeniu społecznemu, - doposażenie w niezbędne pomoce, sprzęt i artykuły biurowe Świetlicy Środowiskowej w Łagowie i innych świetlic środowiskowych na terenie Miasta i Gminy Łagów,(opłata polisy ubezpieczeniowej wyposażenia znajdującego się w Świetlicy Środowiskowej i wszelkich pochodnych z nią związanych), 		
<p>4.</p>	<p>Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz problemów związanych z narkomanią.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wspierania działań stowarzyszeń mających na celu profilaktykę uzależnień behawioralnych, alkoholowych, narkomanii i zwalczania przemocy w środowisku, - współpraca z Krajowym Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, - współpraca z Wojewódzkim Specjalistycznym Szpitalem dla Nerwowo i Psychicznie chorych- oddział odwykowy XII- w Morawicy, 	<p>MGKRPA, MGOPS</p>	<p>20 000 zł</p>
<p>5.</p>	<p>Podjęcie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w</p>	<p>- kontrola obiektów handlu w zakresie przestrzegania warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów</p>	<p>Przewodnicząca komisji, MGKRPA,</p>	<p>1 000 zł</p>

	<p>art.13¹ i 15 ustawy o przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.</p>	<p>alkoholowych określonych w ustawie i ewentualne cofanie zezwoleń w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości, - podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych, przygotowanie i kolportaż materiałów edukacyjno-informacyjnych, - czuwanie nad prawidłową lokalizacją punktów sprzedaży alkoholu oraz opiniowanie wniosków dotyczących zezwoleń na sprzedaż alkoholu, - szkolenia dla osób pracujących w obszarze profilaktyki uzależnień, - opłacenie kosztów wniosków o przymusowe leczenie odwykowe, - opłacenie wniosków o odpis prawomocnego postanowienia sądu, - opłacenie przeprowadzonych przez biegłych badań w przedmiocie uzależnienia, - wynagrodzenia dla członków MGKRPA biorących udział w posiedzeniach (120 zł brutto dla każdego członka), - doposażenie w niezbędne pomoce, sprzęt i artykuły biurowe, - wynagrodzenie dla pracownika administracyjnego obsługującego i koordynującego realizację MGKRPA,</p>	<p>MGOPS</p>	
<p>6.</p>	<p>Funkcjonowanie Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.</p>	<p>Przewodnicząca komisji, MGKRPA, MGOPS</p>		<p>36 000 zł</p>
<p>7.</p>	<p>Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie profilaktyki narkomani.</p>	<p>MGKRPA, Szkoly, policja, MGOPS</p> <p>- programy informacyjne i edukacyjne o tematyce antynarkotykowej, - zakup pomocy dydaktycznych do prowadzenia zajęć nt. profilaktyki antynarkotykowej, - edukacyjne festyny, przedstawienia, inscenizacje, - prowadzenie i współfinansowanie zajęć z elementami profilaktyki antynarkotykowej w szkołach i świetlicach z terenu Miasta i Gminy Łagów,</p>		<p>2 000 zł</p>
<p>Razem</p>				<p>130 000 zł</p>

Przewodniczący Rady Miejskiej w Łagowie
/-/ Marek Bartkiewicz